

Aan: College van Burgemeester
en Wethouders van Arnhem

31 mei 2026

Raadsvragen ex art 44 Doorstroomwoningen/Johanniterhuizen voor uitstromende GGZ-
cliënten

Geacht college,

Recent heeft de brancheorganisatie van de geestelijke gezondheidszorg, opnieuw gewaarschuwd voor het groeiende probleem van cliënten die hun behandeling hebben afgerond, maar niet kunnen uitstromen vanwege een gebrek aan passende huisvesting. Hierdoor blijven mensen onnodig in behandel- of beschermde woonvoorzieningen verblijven, terwijl anderen op wachtlijsten terechtkomen.

In de jaren tachtig ontstonden op verschillende plaatsen in Nederland zogenoemde Johanniterhuizen: kleinschalige woonvoorzieningen voor mensen die niet langer medische behandeling nodig hadden, maar nog niet volledig zelfstandig konden wonen. Deze tussenvoorzieningen droegen bij aan doorstroming, zelfredzaamheid en een efficiënter gebruik van zorgcapaciteit.

Wij – Fractie BurgerBelang Arnhem – vragen ons af of een vergelijkbaar concept in Arnhem kan bijdragen aan het verminderen van wachtlijsten, het voorkomen van dakloosheid en het verbeteren van de doorstroming vanuit de GGZ.

Onze vragen:

1. Bent u bekend met de signalen vanuit de GGZ-sector dat cliënten langer in instellingen verblijven vanwege een gebrek aan passende huisvesting? Zo nee, waarom niet?
2. Hoeveel inwoners van Arnhem verblijven momenteel in een GGZ-instelling of beschermde woonvorm terwijl hun behandeling feitelijk is afgerond en huisvesting de belangrijkste belemmering vormt voor uitstroom?
3. Kunt u ons inzicht geven in de gemiddelde wachttijd voor passende woonruimte voor deze doelgroep?
4. Hoeveel GGZ-bedden of plekken in beschermd wonen worden naar schatting bezet gehouden door cliënten die medisch gezien zouden kunnen uitstromen?
5. Welke gevolgen heeft deze stagnatie volgens u voor wachtlijsten, crisisopvang en de toegankelijkheid van GGZ-zorg in Arnhem?
6. In hoeverre wordt bij de Arnhemse woonzorgvisie rekening gehouden met de groeiende groep inwoners die na behandeling behoefte heeft aan een tussenvorm van wonen?
7. Bent u bekend met historische concepten zoals Johanniterhuizen of vergelijkbare doorstroomvoorzieningen waarin mensen tijdelijk zelfstandig kunnen wonen met beperkte begeleiding?

8. Zijn er binnen Arnhem of elders in Nederland vergelijkbare woonconcepten actief die aantoonbaar bijdragen aan een betere doorstroming vanuit de GGZ?
9. Heeft u onderzocht of leegstaand maatschappelijk vastgoed, voormalige zorglocaties of andere gemeentelijke gebouwen geschikt kunnen worden gemaakt voor dergelijke doorstroomvoorzieningen?
10. Zo nee, bent u daartoe bereid?
11. Welke mogelijkheden ziet u om samen met woningcorporaties, zorgaanbieders en maatschappelijke organisaties een pilot voor doorstroomwoningen of een modern Johanniterhuis te realiseren?
12. Welke financiële middelen, subsidies of rijksregelingen zijn beschikbaar voor innovatieve woonvormen die gericht zijn op uitstroom uit de GGZ?
13. Hoeveel Arnhemse inwoners zijn in de afgelopen drie jaar vanuit een GGZ-instelling of beschermd wonen situatie dakloos geraakt vanwege een tekort aan passende woonruimte?
14. Deelt u onze opvatting dat het langdurig bezet houden van dure behandelplekken vanwege woningnood maatschappelijk en financieel onwenselijk is? Zo nee, waarom niet?
15. Bent u bereid om – samen met zorgaanbieders, woningcorporaties en cliëntenorganisaties – te onderzoeken of een Arnhemse variant van het Johanniterhuis-concept haalbaar is en de raad hierover te informeren?
16. Kunt u daarbij expliciet kijken naar de mogelijke besparingen op intramurale zorgkosten, beschermd wonen en crisisopvang die een dergelijke voorziening zou kunnen opleveren?

Wij vinden dat zorgcapaciteit primair beschikbaar moet zijn voor mensen die behandeling nodig hebben. Wanneer inwoners onnodig in instellingen verblijven vanwege woningtekorten ontstaat niet alleen menselijk leed, maar ook een inefficiënt gebruik van schaarse zorgmiddelen. Een tussenvoorziening naar voorbeeld van de vroegere Johanniterhuizen zou kunnen bijdragen aan herstel, zelfstandigheid en een betere doorstroming binnen de Arnhemse zorgketen.

Namens de fractie BurgerBelang Arnhem,

Annemarie van Harten.